

Ce durată trebuie să aibă termenul de garanție al unei piese de schimb a unei centrale termice murale?

O problemă care, în viziunea noastră, nu are în momentul de față un răspuns legislativ clar, o constituie durata termenului de garanție pentru piesele de schimb ale centralelor termice murale. Drept urmare, să vedem ce prevede legislația românească referitor la garanții – termene de garanție – piese de schimb.

În [1] – art. 2.17 este dată definiția termenului de garanție:

„termen de garanție – limita de timp, care curge de la data dobândirii produsului sau serviciului, până la care producătorul sau prestatorul își asumă responsabilitatea remedierii sau înlocuirii produsului ori serviciului achiziționat, pe cheltuiala sa, dacă deficiențele nu sunt imputabile consumatorului;”

La art. 7 al [1] se specifică:

„– Operatorii economici sunt obligați:

a) producătorii:

...

– să asigure, atât pe durata de fabricație, cât și după scoaterea din programul de fabricație, pentru perioada cel puțin egală cu durata medie de utilizare, calculată de la data vânzării ultimelor produse, direct sau prin terți abilitați, piesele de schimb aferente și service-ul necesar produselor de folosință îndelungată.”

În sfârșit, la art. 10 al [1] se impune:

„– Drepturile consumatorilor, la încheierea contractelor, sunt:

...

b) de a beneficia de o redactare clară și precisă a clauzelor contractuale, indicarea exactă a prețurilor și tarifelor și, după caz, a condițiilor de garanție...

...

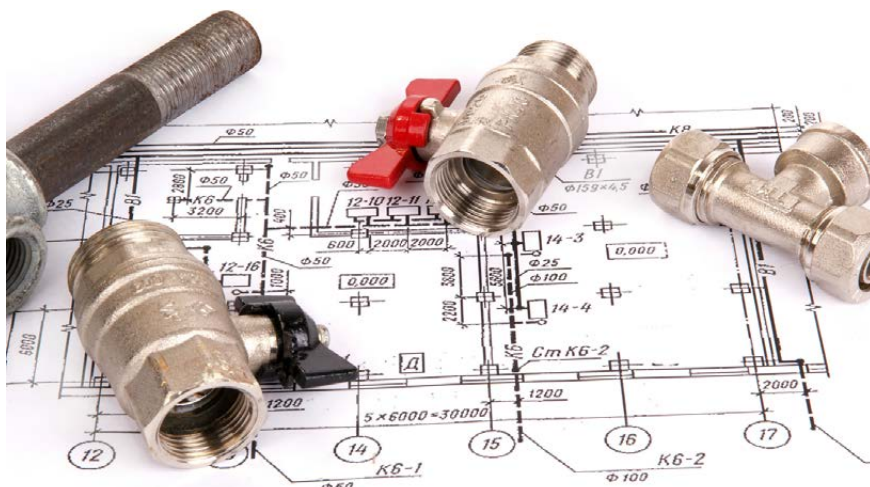
e) de a li se asigura service-ul necesar și piese de schimb pe toată durata medie de utilizare a produsului, stabilită în documentele tehnice normative sau declarată de către producător ori convenită de părți;”

În Ordonanța de Guvern amintită anterior se vorbește despre piese de schimb și termene de garanție, dar nu este specificată durata acestor termene. În mod normal, în [2] ar trebui să găsim durata termenelor de garanție.

N.B.: [2] transpune prevederile Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOCE) nr. L 171 din 7 iulie 1999.

În [2] – art. 1 aflăm domeniul de reglementare al acestui act legislativ:

„Prezenta lege reglementează aspecte privind vânzarea produselor, inclusiv a celor executate la comandă, și

garanțiile asociate acestora, în vederea asigurării protecției consumatorului”.

De asemenea, se dau următoarele definiții – [2] – art. 2:

„...:

b) produs — bun material mobil a cărui destinație finală este consumul sau utilizarea individuală ori colectivă.

...

e) garanție – orice angajament asumat de vânzător sau producător față de consumator, fără solicitarea unor costuri suplimentare, de restituire a prețului plătit de consumator, de reparare sau de înlocuire a produsului cumpărat, dacă acesta nu corespunde condițiilor enunțate în declarațiile referitoare la garanție sau în publicitatea aferentă;”

Pe parcursul întregii legi ([2]) se vorbește numai despre „produse”, nu și despre „piese de schimb”. Întrebarea este: „piesele de schimb” sunt asimilate „produselor” sau nu?

Dar să vedem ce spune în continuare [2] – la art. 16: „Răspunderea vânzătorului, conform prevederilor art. 9—14, este angajată dacă lipsa de conformitate apare într-un termen de 2 ani, calculat de la livrarea produsului”.

De asemenea, la [2] – art. 19 se specifică:

„Garanția este obligatorie din punct de vedere juridic pentru ofertant, în condițiile specificate în declarațiile referitoare la garanție și în publicitatea aferentă.”

iar la [2] – art. 20 se spune:

„(1) Garanția trebuie să cuprindă mențiuni cu privire la drepturile conferite prin lege consumatorului și să ateste în mod clar că aceste drepturi nu sunt afectate prin garanția oferită.

(2) Garanția trebuie să precizeze elementele de identificare a produsului, termenul de garanție, modalitățile de asigurare a garanției — întreținere, reparare, înlocuire —, inclusiv denumirea și adresa vânzătorului și ale unită-

ții specializate de service. (3) Garanția trebuie redactată în termeni simpli și ușor de înțeles.”

Deci, conform [2], durata termenului de garanție al „produselor” trebuie să fie de 2 ani. Dar se încadrează „piesele de schimb” la categoria „produse”?

În [3] (Hotărâre de Guvern care a fost abrogată de [2]) era dat un termen de garanție clar pentru piesele de schimb. În Anexa 1 a [3] – pct. 6 se spune că durata minimă a perioadei de garanție pentru grupa de produse „Aparate de încălzit și de gătit cu combustibili gazoși, lichizi sau solizi (mașini de încălzit și/sau de gătit, cazane sau boilerle de încălzit apă, radiatoare etc.)” este de 12 luni, iar la pct. 12 – „Subansambluri și piese de schimb aferente produselor de folosință îndelungată menționate în prezenta anexă” durata minimă a perioadei de garanție este „corespunzător grupei de produse cărora le sunt destinate”, adică 12 luni. În această Hotărâre de Guvern totul era clar.

Pornind de la aceste (în concepția noastră) scăpări legislative, am adresat o întrebare Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului: „ce durată trebuie să aibă garanția unei piese de schimb care a fost vândută pentru un produs care nu mai este în garanție (de ex. o piesă de schimb pentru o centrală termică murală aflată în posesia unui consumator) și ce articol din lege prevede acest fapt?”

Răspunsul (NESECRET) primit de ANPC este următorul:

„Referitor la solicitarea dumneavoastră prin care solicitați unele clarificări privind garanția unor produse, înregistrată la ANPC cu nr. ... vă comunicăm următoarele:

1. – Legea 449 / 2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora se aplică în cadrul relației comerciale dintre un operator economic (producător / vânzător) și un consumator (persoană fizică), ea nu se aplică în operațiunile comerciale dintre operatori economici, decât dacă prevederile ei sunt acceptate de părți într-un contract comercial;

2. – în contextul Legii nr. 449 / 2003 (MO, Partea I, nr. 347 / 06.05.2008 și nr. 795 / 27.11.2008) privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora, se disting următoarele tipuri de garanții:

- garanția legală de conformitate cu o durată de 2 ani (art. 10; art. 16);
- garanția comercială (voluntară) oferită de producător / vânzător (art. 19; art. 20);
- garanția pentru viciu ascuns (art. 161) cu procedura specială a expertizei tehnice neutre prin intermediul unei instanțe, dacă aspectele nu au fost rezolvate pe cale amiabilă;

Pentru aspectele referitoare la garanția legală de conformitate, legea nu impune emiterea unui certificat de garanție, însă dacă producătorul / vânzătorul oferă o garanție comercială în anumite condiții (durată, restricții / condiții etc.) acesta trebuie să emită un certificat de garanție, în care trebuie menționate și drepturile legale conferite de garanția de conformitate, ce nu pot fi afectate de garanția comercială.

3. – aducerea la conformitate a unui produs vândut se poate realiza prin reparare / remediere, înlocuirea produsului sau anularea vânzării – prin restituirea contravalorii produsului într-un interval de maxim 15 zile.

Lipsa de conformitate a unui produs reprezintă existența unei neconformități privind produsul față de condițiile stipulate într-un contract de vânzare-cumpărare.

O neconformitate poate fi referitoare la aspect (dimensiuni, culoare etc.) sau o neconformitate privind îndeplinirea funcției specifice produsului și / sau neatingerea parametrilor tehnici (ex.: un mixer nu poate contribui la obținerea unei maioneze / spume etc.) sau defectarea produsului.

4. – în lipsa unei garanții comerciale (voluntare) sau când durata acesteia este sub 2 ani, consumatorul beneficiază de drepturile oferite de Legea 449 / 2003 privind garanția de conformitate;

5. – un produs folosit (second-hand) comercializat are o garanție de conformitate de minim un an;

6. – durata medie de utilizare se stabilește după cum urmează:

- prin documente tehnice normative;
- prin declarația producătorului;
- prin convenirea de către părți;

7. – existând Legea 449 / 2003, care este o reglementare specială, pe domeniul garanțiilor, aceasta se aplică cu prioritate în cazul produselor de folosință îndelungată;

8. – definiția produsului de folosință îndelungată din OG 21 / 1992 trebuie interpretată ca încadrând un bun de consum – obiect mobil corporal ca de exemplu: autovehicul, aparate electromenajere, (frigider, mașină de spălat

rufe / vase, cuptor cu microunde, centrală termică murală etc.), aparate electronice HI-FI (radio, TV, Home Cinema, aparate de redat / înregistrat DVD), scule electrice și echipamente "hobby" etc.;

9. – funcție de politica de marketing / comercială societățile pot acorda termene de garanție comercială diferite. Nu există liste de grupe de produse cu indicarea unor termene de garanție legală, cum exista în legislația din România înainte de 01 ianuarie 2007, la data aderării la UE.

10. – declarațiile de conformitate, testele de laborator sau alte certificări trebuie să facă referire strict la un produs identificabil prin denumire / tip / serie / standarde armonizate aplicabile etc. conform prevederilor directivelor / regulamentelor aplicabile pe SEE;

12. – la identificarea produsului și a producătorului, îi sunt aplicabile prevederile din OG nr. 21 / 1992 (r2 – consolidată la 01.01.2012) privind protecția consumatorilor, respectiv art. 20, cât și alte cerințe de etichetare existente în reglementările europene transpuse:

Art. 20. – (1) Producătorul trebuie să informeze despre denumirea produsului, denumirea și/sau marca producătorului, cantitatea și, ..., durata medie de utilizare, principalele caracteristici tehnice și calitative, ... despre eventualele riscuri previzibile, modul de utilizare, manipulare, transport, depozitare, conservare sau păstrare, despre contraindicații.

(2) Producătorii și importatorii din state care nu sunt membre ale Uniunii Europene au obligația să își precizeze adresa poștală a sediului social în elementele de identificare. Producătorii, ambalatorii sau distribuitorii din state membre ale Uniunii Europene au obligația să își precizeze adresa poștală a sediului social unde pot fi contactați.

(3) Produsele de folosință îndelungată trebuie să fie însoțite de certificatul de garanție și, dacă reglementările în vigoare prevăd, de declarația de conformitate, precum și de cartea tehnică ori de instrucțiunile de folosire, instalare, exploatare, întreținere, eliberate de producător.

(4) Vânzătorii ... trebuie să informeze consumatorii despre prețul final al produsului, pe care îl suportă consumatorul, care să cuprindă toate costurile, inclusiv taxa pe valoare adăugată și toate cost și să le ofere acestora toate informațiile și documentele tehnice, după caz, care trebuie să însoțească produsul sau serviciul.

(5) Toate informațiile privitoare la produsele ... oferite consumatorilor, documentele însoțitoare, inclusiv cele referitoare la informațiile privind securitatea produsului și instrucțiunile de utilizare, ..., trebuie să fie scrise în limba română, indiferent de țara de origine a acestora, fără a exclude prezentarea acestora în alte limbi.

11. – în certificatele de garanție comercială emise pentru produse (ex.: centrale termice murale, aparate de

sudură, scule și echipamente electrice "hobby" etc.) trebuie să se menționeze condițiile explicite ale neacordării garanției comerciale (utilizare necorespunzătoare, utilizări în condiții industriale/șantier etc.), însă trebuie să poată demonstra cu bună credință motivele neacordării garanției comerciale, chiar și prin expertiză tehnică proprie sau neutră;

12. – piesele de schimb în perioada de post-garanție se supun aceluiași condiții de garanție legală de conformitate / comercială (contractuală) – voluntară / de viciu ascuns".

Acesta este răspunsul pe care l-am primit de la ANPC (am respectat întocmai numerotarea articolelor și textul). Totuși, în nici unul dintre actele amintite în răspunsul primit nu este stipulat faptul că piesele de schimb în perioada de post-garanție se supun aceluiași condiții de garanție cu produsele.

Dar, ținând cont de faptul că ANPC, cf. [4] – art. 2. (2):

„Autoritatea are ca principale obiective:

a) crearea unui cadru legislativ național în domeniul protecției consumatorilor compatibil cu cel din Uniunea Europeană;”

iar cf. [4] – art. 3.-(1):

„Autoritatea are următoarele atribuții principale:

...
b) asigură armonizarea cadrului legislativ național cu reglementările din Uniunea Europeană în domeniul protecției consumatorilor;

c) propune Guvernului spre adoptare și avizează proiecte de acte normative în domeniul protecției consumatorilor cu privire la fabricarea, ambalarea, etichetarea, ..., comercializarea produselor, prestarea serviciilor, ..., astfel încât acestea să nu pună în pericol viața, sănătatea sau securitatea consumatorilor ori să afecteze drepturile și interesele lor legitime;”

Nu putem decât să acordăm girul răspunsului primit și să admitem că durata perioadei de garanție a pieselor de schimb este de 2 ani – dar, sperăm ca acest fapt să se și concretizeze într-o modificare – completare a unui act legislativ în care fie se va spune clar că piesele de schimb în perioada de post-garanție se supun aceluiași condiții de garanție cu produsele, fie se va declara 2 ani garanție pentru piesele de schimb.

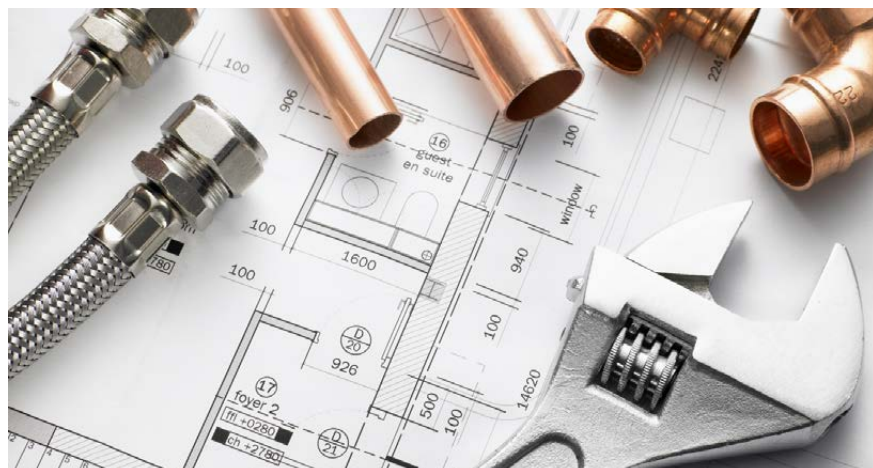
Bibliografie:

[1] OG 21/1992 privind protecția consumatorilor – republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 28 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare

[2] Lege 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora – republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 06 mai 2008, cu modificările și completările ulterioare

[3] HG 786/1996 pentru modificarea și completarea HG 394/1995 privind obligațiile ce revin agenților economici – persoane fizice sau juridice – în comercializarea produselor de folosință îndelungată, destinate consumatorilor – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 222 din 17 septembrie 1996

[4] HG 700/2012 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 491 din 18 iulie 2012, cu modificările ulterioare

expert tehnic extrajudiciar – AEXEA – Cristian CETĂȚEANU
expert tehnic extrajudiciar – AEXEA – Florin CETĂȚEANU